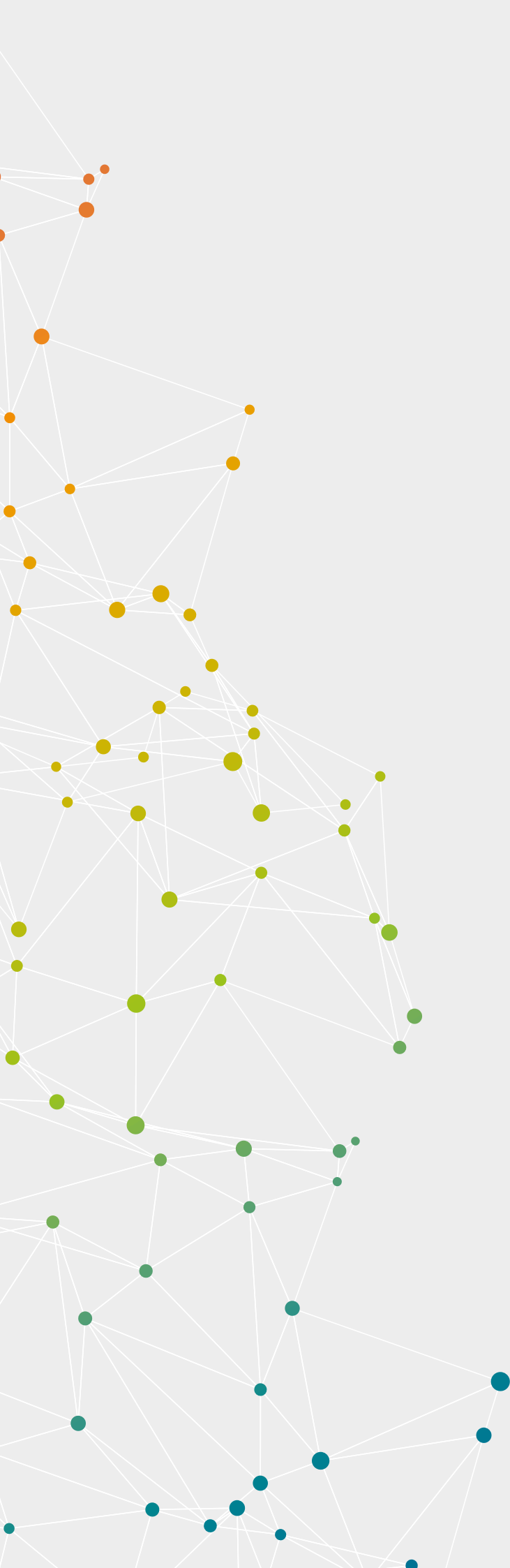

2018

raport roczny

WIKIMEDIA
POLSKA

Stowarzyszenie Wikimedia Polska

Jesteśmy polskim stowarzyszeniem twórców Wikimediów. Integrujemy i reprezentujemy interesy wikimedian oraz wspomagamy ich finansowo i organizacyjnie. Wspieramy dostęp do wolnej wiedzy poprzez gromadzenie zasobów i rozwijanie treści w oparciu o źródła oraz promujemy wolne licencje i budujemy świadomość prawa autorskiego. Ważna jest dla nas jawność i przejrzystość działań. Ceniemy niezależność, bezinteresowność, uczciwość. Dzięki potencjałowi naszych członków i wolontariuszy dbamy o stałe pozyskiwanie i utrzymanie dóbr kultury w cyfrowym świecie. Nasze cele realizujemy we współpracy z wolontariuszami i partnerami instytucjonalnymi.

**Pomóż nam wspierać rozwój polskiej Wikipedii
i spokrewnionych z nią projektów!**

Przekaż 1% swojego podatku!

**To proste, wystarczy w odpowiedniej rubryce
rocznego zeznania podatkowego (formularze PIT 36-39)
wpisać numer KRS: 0000244732.**

Przekaż nam darowiznę:

nr konta 26 1050 1214 1000 0023 4432 0763

Stowarzyszenie Wikimedia Polska

ul. Tuwima 95, pok. 15

90-031 Łódź

Szanowni Państwo,

Rok 2018 był pełen zmian: w styczniu tragicznie utraciliśmy cennego pracownika, ale wiosną zyskaliśmy dwójkę nowych; w czerwcu z nową kadencją Zarządu miałem zaszczyt zastąpić na stanowisku Prezesa Tomasza Ganicza, a w drugiej połowie roku wykonaliśmy grant na przegląd strategiczny naszej organizacji.

Z tym większą dumą przedstawiam raport roczny Stowarzyszenia, prezentujący w jaki sposób kontynuowaliśmy nasz program pozyskiwania treści, wsparcia społeczności oraz wyjścia na zewnątrz.

Tylko w 2018 roku zorganizowaliśmy sześć dużych i szereg mniejszych konkursów, w tym kolejną edycję CEE Spring i kampanię „Wolna Polska – Wolna Wiedza”, zyskując 4178 nowych (prawie 8% wszystkich nowych haseł polskojęzycznej Wikipedii!) i ok. tysiąc poprawionych artykułów, oraz 3828 nowych zdjęć z Wikiwakacji, w tym międzynarodowo wyróżniona fotografia wewnątrz elektrowni T.A. Scheiblera. Ufundowaliśmy też 38 mikrograntów, stypendia wyjazdowe oraz profesjonalne nagrania poezji i dokumentację polskich latorń morskich. Kontynuowaliśmy też współpracę z ponad 20 instytucjami kultury nad upowszechnianiem dzieł sztuki, obiektów muzealnych, historycznych fotografii, dokumentów oraz czystych danych. W tym roku do Wikimediów trafiło niemal 9000 plików multimedialnych od Narodowego Archiwum Cyfrowego, Biblioteki Narodowej czy Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Te reprodukcje wyświetlane są w Wikipedii ponad 17 milionów razy każdego miesiąca!

Byliśmy także w mediach, edukując o nas i prawie autorskim, w tym nowej dyrektywie unijnej. Ponownie doceniono nas najważniejszą polską nagrodą muzealniczą – Sybillą (kategoria: digitalizacja i nowe technologie) – tym razem za projekt z Muzeum Miasta Łodzi, zaś społeczność wikipedystów ponownie wybrano do finału konkursu Popularyzator Nauki. Te i inne sukcesy opisane w raporcie nie byłyby możliwe bez wolontariuszy, partnerów i darczyńców. Wszystkim im dziękuję.

Miłej lektury!

Michał Buczyński
Prezes Stowarzyszenia Wikimedia Polska

Kim jesteśmy?

Michał BUCZYŃSKI prezes, w zarządzie od 2012 roku, prezes od 2018

Z wykształcenia ekonomista, zawodowo zajmuje się analizą rynków i oceną ryzyka. Z ruchem Wikimedia związany od piętnastu lat. Łączy w sobie skrupulatność i dociekliwość finansisty z energią i pasją aktywisty. Jego aktywność w globalnej społeczności Wikimedia pozwala mu widzieć naszą organizację jako część szerszego ekosystemu wolnej wiedzy.

Piotr GACKOWSKI wiceprezes, w zarządzie od 2018 roku

Z zawodu tester oprogramowania, z doświadczeniem w międzynarodowych projektach. Niezastąpiony w usprawnianiu procesów, wdrażaniu nowych rozwiązań i analizie projektów. Nacisnął przycisk „zapisz” w Wikipedii kilkaset tysięcy razy.

Paweł MARYNOWSKI wiceprezes, w zarządzie od 2018 roku

Buduje współpracę Wikimediów i polskich instytucji kultury. Zawodowe doświadczenie programistyczne wykorzystuje, tworząc rozwiązania techniczne wspierające muzea, biblioteki i archiwa w udostępnianiu zasobów Wikipedii. Entuzjasta i promotor otwartej, wielojęzycznej bazy danych – Wikidata.

Małgorzata WILK wiceprezesa, w zarządzie od 2012 roku, wcześniej w Komisji Rewizyjnej

Dbając o naszą strategię komunikacyjną i nadzorując bieżące działania w tym zakresie, łączy troskę o rzetelność z kreatywnością. To jej zawdzięczamy materiały dla naszych członków i darczyńców. Wikipedystka od lipca 2005, najczęściej zajmuje się tematyką krajów anglosaskich, literaturą, historią i fantastyką.

Marek STELMASIK skarbnik, w zarządzie od 2010 roku

Z zawodu informatyk pracujący dla dużej firmy branży komputerowej. W Wikimedia Polska dba o wszystkie sprawy techniczne – od sprawnego działania serwerów narzędziowych po programowanie narzędzi. To także skrupulatny opiekun naszych finansów. Dzięki niemu projekty są skutecznie rozliczone, płatności wykonane na czas, środki rozdysponowane zgodnie z założeniami.

Wojciech PĘDZICH sekretarz, w zarządzie od 2014 roku

Tłumacz, anglista, logistyk. Entuzjasta wolnej kultury i społeczności otwartej współpracy, o których pisze doktorat na Akademii Leona Koźmińskiego. Jako sekretarz dba o porządek w dokumentacji i sprawach członkowskich. Uosabia wartości ważne w etosie wikipedysty – nakierowanie na współpracę, szacunek dla innych i dzielenie się.

Jacek FINK-FINOWICKI

Do Zarządu wnosi spojrzenie inżynierskie oraz doświadczenie z innych organizacji wolontariackich. Aktywny wikipedysta, edytujący tematykę kolejową.

BYLI CZŁONKOWIE ZARZĄDU (do czerwca 2018)

Tomasz GANICZ w zarządzie od 2006 roku, prezes w latach 2007-2018

Przez ponad dekadę kierował Wikimedia Polska, inicjując wiele kontynuowanych nadal projektów, w tym programy współpracy z instytucjami kultury. Był członkiem prezydium Koalicji Otwartej Edukacji. Z Wikipedią jest związany od samych jej początków.

Jarosław BŁASZCZAK członek zarządu w latach 2016-2018

Przedsiębiorca, wikipedysta, politolog, miłośnik kultury brytyjskiej. W czasie swojej kadencji w zarządzie odpowiadał za komunikację zewnętrzną i wsparcie społeczności.

Tomasz SKIBIŃSKI członek zarządu w latach 2015-2018

Przed dołączeniem do zarządu organizację poznał z różnych perspektyw: członka Komisji Wikigrantów oraz Sądu Koleżeńskiego. W czasie swojej kadencji zajmował się rozstrzygnięciem wewnętrznych kwestii proceduralno-prawnych. Aktywny wikipedysta, autor ponad 8000 haseł.

2018 w liczbach

4178

nowych haseł powstało w Wikipedii dzięki naszym konkursom

3828

zdjęć polskich zabytków, przyrody i sztuki trafiło do zasobów Wikipedii dzięki konkursowi Wakacje z Wikipedią

9

instytucji kultury przekazało swoje zasoby Wikipedii

9000

pozyskaliśmy prawie **multimediów** z polskich muzeów i archiwów

17

milionów razy miesięcznie otwierane są multimedia, które pozyskaliśmy dla Wikipedii od instytucji kultury

1400

ponad **nowych, rozbudowanych lub zilustrowanych haseł** w Wikipedii dzięki programowi mikrograntów

230

osób zostało przez nas przeszkolonych z edytowania Wikipedii

15

szkoleń z edytowania Wikipedii

Wspieramy wzbogacanie zasobów projektów Wikimedia

Jednym z najważniejszych obszarów naszej działalności jest wspieranie wzrostu jakości i ilości wiedzy dostępnej w projektach Wikimedia. Ponieważ wiedzę tę rozumiemy szeroko, działania, które w tym celu podejmujemy, są bardzo różnorodne. Poprzez konkursy i aktywności edycyjne wspieramy powstawanie nowych i poprawianie istniejących haseł w Wikipedii, organizujemy akcje dokumentowania polskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturalnego, opłacamy nagrania profesjonalnych audiobooków i podcastów, działamy z instytucjami kultury, aby pozyskać cyfrowe reprodukcje dzieł malarskich, archiwalne fotografie i dokumenty. Pozyskane przez nas zasoby są dostępne za darmo dla każdej osoby, która korzysta z projektów Wikimedia. A dzięki wolnym licencjom mogą być bezpłatnie używane np. w materiałach edukacyjnych, informacyjnych czy w działaniach kulturalnych.

» Konkursy i akcje edycyjne – więcej wiedzy w Wikipedii!

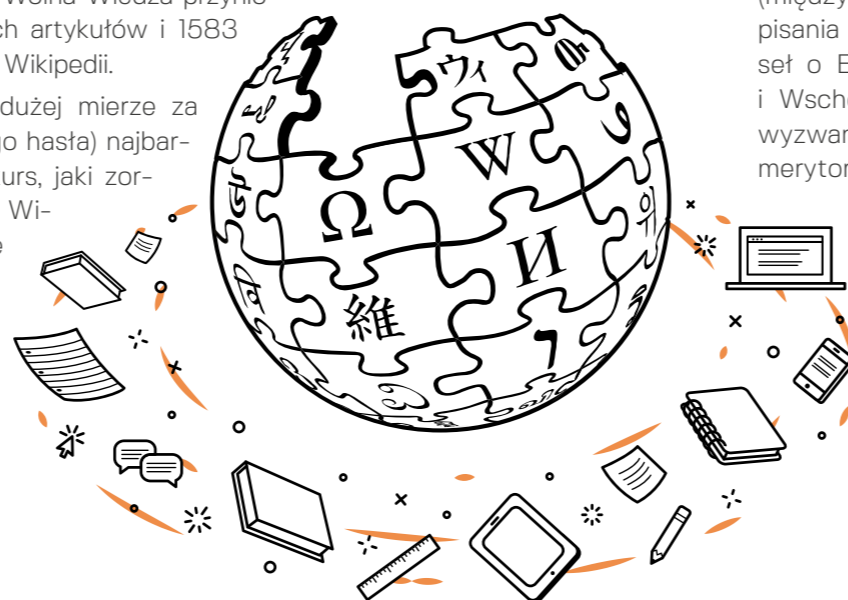
W 2018 roku Polska świętowała stulecie zdobycia niepodległości. Chcieliśmy włączyć Wikipedię w obchody tej ważnej rocznicy. I zrobić to w charakterystyczny dla niej sposób – poprzez wzbogacanie wiedzy.

Społeczność polskiej Wikipedii od lat prowadzi listę najważniejszych haseł o Polsce. Znajduje się na niej ponad 1500 tematów związanych z historią, nauką, sztuką, zwyczajami, technologią i kulturą, ale poziom tego kanonu wiedzy jest bardzo zróżnicowany – niektóre z haseł opracowane są na poziomie medalowym, inne zawierają tylko najbardziej podstawowe informacje.

Organizując konkurs „Wolna Polska – Wolna Wiedza” chcieliśmy zachęcić osoby tworzące Wikipedię do zaangażowania się w poprawę tych artykułów. Efekty pracy wikipedystów trafiły do jury złożonego z ludzi kultury i nauki (wśród których byli m.in. prof. Dariusz Jemielniak, Edwin Bendyk, Justyna Suchecka, Piotr

Cywiński i Jacek Kołtan). Zwycięskim hasłem okazało się hasło o wódce (*Artykuł powstał z tak ogromną pieczołowitością i dbałością o detale, że nawet abstynenci przeczytają go z przyjemnością. Wódka – na Wikipedii to samo zdrowie!* – komentował Dariusz Jemielniak). Kolejne miejsca zajęły hasła poświęcone Polskiej Szkole Filmowej oraz bielikowi. Łącznie Wolna Polska – Wolna Wiedza przyniosła 26 poprawionych artykułów i 1583 kilobajty tekstu w Wikipedii.

I choć był to (w dużej mierze za sprawą zwycięskiego hasła) najbardziej medialny konkurs, jaki zorganizowaliśmy w Wikipedii w 2018, nie był to konkurs jedyny. Kontynuowaliśmy wspieranie Tygodni Tematycznych, akcji

» Aktorskie interpretacje dzieł literatury polskiej

Jan Nowicki podczas nagrywania poezji Cypriana Kamila Norwida dla Wikipedii

W 2018 roku kontynuowaliśmy prowadzony przez nas projekt finansowania profesjonalnych aktorskich nagrań najważniejszych dzieł literackich. To kolekcja wspaniałej poezji i prozy polskich autorów, czytana przez znakomite

głosy, np. Jana Nowickiego czy Dorotę Segdę. Stworzone nagrania mogą być słuchane prywatnie, ale też wykorzystywane dla celów edukacyjnych czy w promocji czytelnictwa.

W 2018 sfinansowaliśmy profesjonalne autorskie nagrania opowiadań Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i poezji Cypriana Kamila Norwida. Łącznie 26 utworów, w znakomitych aktorskich interpretacjach (w wykonaniu m.in. Jerzego Treli,

Doroty Segdy czy Gabrieli Oberbek) i zarejestrowanych w profesjonalnym studiu nagraniowym, dostępnych jest za darmo w Wikimedia Commons dla wszystkich czytelników Wikipedii i Wikiźródła. ●

edycyjnej o długiej tradycji, która w ciągu lat przyniosła Wikipedii już około 26 000 nowych lub poprawionych haseł z najróżniejszych tematów. Po raz kolejny zorganizowaliśmy w Polsce CEE Spring (międzynarodowy konkurs pisania i poprawiania haseł o Europie Środkowej i Wschodniej) oraz Wikiwyzwanie (skierowane na uzupełnianie różnic merytorycznych między polskojęzyczną Wikipedią a innymi wersjami językowymi tej encyklopedii). Zadebiutowała WikiOlimpiada, mająca wzbogacić treści powiązane z igrzyskami olimpijskimi.

Organizowane przez nas konkursy stanowią sposób na zachęcenie społeczności wikipedystów do

wspólnej pracy nad ważnymi czy zaniechanymi tematami. Przewidziane nagrody – książki, bilety na wydarzenia kulturalne i sportowe, wiki-gadżety – mają wspomóc dalszą pracę nad Wikipedią i rozwijanie pasji lub wzmocnić identyfikację z projektem. A koleżeńska rywalizacja i wyzwania przypominają, że pisanie artykułów to co prawda ważne i wymagające zajęcie, ale też... świetna zabawa. ●

Konkurs	Liczba nowych lub rozbudowanych stron	Liczba uczestników
Tygodnie Tematyczne	3206	136
CEE Spring	753	30
Wikiwyzwanie	690	40
WikiOlimpiada	366	20
Wolna Polska – Wolna Wiedza	26	22

» Współpracujemy z instytucjami kultury

Program współpracy Stowarzyszenia Wikimedia Polska z instytucjami kulturalnymi – czyli GLAM-WIKI – umożliwił w 2018 roku udostępnienie użytkownikom Wikipedii blisko dziewięciu tysięcy nowych ilustracji pochodzących z publicznych archiwów, bibliotek i muzeów. Wspólnie pracujemy nad udostępnianiem zasobów cyfrowych z instytucji kulturalnych; wspólnie uzupełniamy treści encyklopedii podczas warsztatów i spotkań w muzeach i bibliotekach.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

W 2018 roku rozpoczęliśmy współpracę z Narodowym Archiwum Cyfrowym, które udostępniło ponad 5 tysięcy fotografii ze swojej kolekcji. Wszystkie zdjęcia są dostępne w Wikimedia Commons. Fotografie należą do domeny publicznej. Oznacza to, że każdy może je zgodnie z prawem wykorzystywać w dowolnym celu, na przykład w broszurach, skryptach i publikacjach akademickich, w prasie, w Internecie, pracach plastycznych. Pierwszym zbiorem, który trafił do Wikipedii, jest obszerna kolekcja kilku tysięcy fotografii autorstwa Narcyza Witczaka-Witaczyńskiego z lat 1919-1939. Stanowi ona wyjątkowy dokument międzywojennej Polski. Na zdjęciach można zobaczyć życie codzienne żołnierzy i oficerów kawalerii, portrety wojskowych, kobiet i dzieci, oficjalne ceremonie i spotkania prywatne. Jednocześnie fotografie opowiadają niezwykłą historię życia ich twórcy.

Biblioteka Narodowa

Również w 2018 roku rozpoczęliśmy współpracę z Biblioteką Narodową. Dzięki wsparciu specjalistów z BN do Wikipedii trafiają najciekawsze ilustracje pochodzące z zasobów cyfrowej Biblioteki Narodowej POLONA. Dzięki temu redaktorzy z całego świata, tworząc hasła w swoich narodowych wersjach, ilustrują je obiektami z BN. Pracownicy Biblioteki Narodowej edytują najważniejsze dla kultury

polskiej hasła Wikipedii poświęcone polskiej literaturze i historii, biogramy pisarzy, poetów, naukowców i innych wybitnych Polaków. Weryfikowane i uzupełniane są przypisy bibliograficzne, odniesienia do literatury przedmiotu oraz do dzieł opisywanych twórców. Przykładem jest *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza, które użytkownik Wikipedii może po przejściu jednym kliknięciem do POLONY przeczytać w całości nie tylko w pierwszym wydaniu, ale także w rękopisie.

Szczególne nacisk położono na hasła najbardziej poszukiwane przez uczniów. W pierwszej kolejności skupiono się na zagadnieniach, postaciach i lekturach z podstawy programowej przedmiotów humanistycznych dla szkół pod-

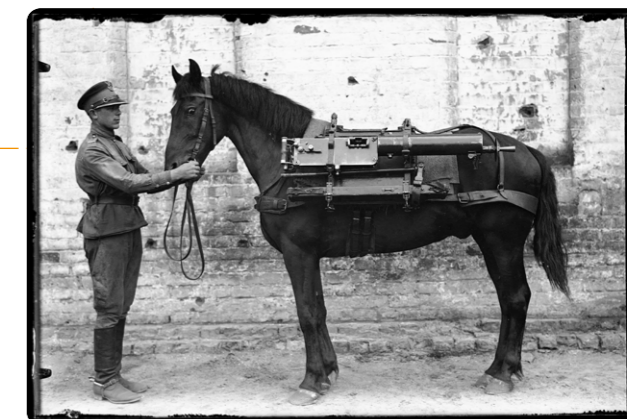
Edyton European Stories

stawowych i liceów. Opracowane i uzupełnione zostały również hasła powiązane z 44 lekturami Antologii Niepodległości. To dopiero początek współpracy – teraz Biblioteka Narodowa wraz z programistami Wikipedii przygotowuje zautomatyzowanie i umasowienie procesu przekazywania danych i plików do Wikipedii.

Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa

Pod koniec roku do grona partnerów Stowarzyszenia Wikimedia Polska dołączyła Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa. Pierwsze udostępnione przez MBC materiały pochodzą z wirtualnej kolekcji „Warszawa w ilustracji

Narcyza Witczaka-Witaczyńskiego – Ciężkie karabiny maszynowe Maxim MG08 w 1 Pułku Szwoleżerów, fotografia z zasobów Narodowego Archiwum Cyfrowego

prasowej XIX wieku”. Kolekcja zawiera materiały graficzne z prasy wydawanej w latach 1801-1904 – na ilustracjach zawartych w niej widzimy architekturę, herby miejskie, przemysł i rzemiosło, zakłady i instytucje użyteczności publicznej i wiele portretów historycznych postaci życia kulturalnego, politycznego i religijnego XIX-wiecznej Polski. Ilustracje znajdujące się w kolekcji często mają unikatowy charakter, nie były wcześniej ani później nigdzie publikowane. Stanowią w związku z tym bogaty i ważny materiał uzupełniający do biogramów i artykułów o tematyce historycznej, a także badań naukowych.

Goethe-Institut

Goethe-Institut zaprosił Stowarzyszenie Wikimedia Polska i studentów Uniwersytetu Łódzkiego do wspólnego uzupełniania Wikipedii w języku polskim, angielskim i niemieckim w zakresie haseł na temat obiektów, miejsc i zagadnień, które ilustrują wspólne europejskie dziedzictwo kultury. Celem projektu „Europejskie Historie” było uzupełnienie wiedzy o wspólnych europejskich korzeniach, a także o tym, jak wiele europejskich elementów można znaleźć w dziedzictwie kulturowym innych krajów. Wspólnie zorganizowaliśmy cykl warsztatów, podczas których uczestnicy pisali nowe artykuły Wikipedii i poszukiwali źródeł informacji dotyczących dziedzictwa kulturowego Europy.

Afisz inscenizacji komedii A. Fredry Zemsta, 1865, materiał pozyskany dzięki współpracy z Biblioteką Narodową

pokazać jak bogata w treści jest ta tematyka, stworzyliśmy projekt „Upiór”. Jego celem jest przeprowadzenie kwerendy, stworzenie bibliografii i syntetycznych opisów tradycyjnych wierzeń oraz legendarnych postaci opisanych w klasyce polskiej etnografii (pracach Oskara Kolberga, Zygmunta Glogera). Najważniejszym zadaniem jest edycja artykułów w Wikipedii z tego właśnie zakresu tematycznego. Artykuły Upiór, Zmora, Boginka i wiele innych zostały uzupełnione przez specjalistów z dziedziny etnografii, a do zasobów Wikimedia Commons trafiły nowe ilustracje współczesnych autorów.

Regionalny Instytut Kultury w Katowicach

Współpraca z Regionalnym Instytutem Kultury w Katowicach koncentruje się wokół uzupełniania i rozwijania artykułów w Wikipedii na temat zabytków, industrialnej historii i obyczajów Śląska. Równie ważnym aspektem jest uzupełnianie informacji na temat historii i działalności lokalnych instytucji kultury, a także udostępnianie ich drogocennych zbiorów w zasobach Wikimedia Commons. Uczestnicy projektu od początku 2018 roku regularnie spotykają się podczas „Piątek z Wikipedią”. Wydarzenie jest otwarte dla wszystkich, którzy chcieliby poprawiać i uzupełniać hasła dotyczące regionu. ●

» Dokumentujemy polskie dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe

Park krajobrazowy: Nadmorski Park Krajobrazowy, I miejsce w kategorii „Najlepsza pojedyncza fotografia”, autor: Muniorek1983

W Wikipedii brakuje fotografii wielu zabytkowych obiektów, pomników czy obszarów chronionych przyrodniczo. Bywa też tak, że fotografie już są, jednak są nieaktualne lub niskiej jakości. Aby uzupełnić ten brak, od trzech lat organizujemy konkurs „Wakacje

z Wikipedią”, w ramach którego zapraszamy fotografów zawodowych i amatorów, nasze czytelniczki i czytelników, aby dzielili się z Wikipedią zdjęciami, które wykonają podczas wakacyjnych wędrówek. Zgłoszone fotografie współtworzą szczegółową dokumentację polskich zabytków, pomników, obszarów przyrodniczych i sztuki dostępnej w przestrzeni publicznej. Dostępna dla każdego czytelnika każdej z kilkuset wersji językowych Wikipedii!

W tym roku w konkursie wzięło udział ponad 300 osób, które przez trzy miesiące – od lipca do końca września – przesyłały do Wikimedia Commons (czyli zbioru multimediów wzbogacających m.in. Wikipedię) swoje fo-

Zdjęcie Elektrowni Towarzystwa Akcyjnego Scheiblera, zdjęcie nagrodzone w międzynarodowym finale konkursu Wiki Loves Monuments, autor: Marian Naworski

Morskie Oko, zimowa panorama. I miejsce w kategorii „Obiekty i obszary przyrodnicze”, autorka: Aneta Pawska

Zamek w Bolkowie, I miejsce w kategorii „Zabytki”, autor: Jacek Halicki

tografie polskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Łącznie uczestnicy zgłosili ponad 3800 zdjęć! Najlepsze z nich wybrało

jury złożone z doświadczonych wikipedian, którzy kierowali się nie tylko estetyką i techniczną jakością zdjęć, ale też ich wartością encyklopedyczną.

Wszystkie zdjęcia dostępne są na wolnych licencjach, co oznacza, że mogą nie tylko wzbogacać hasła o Polsce we wszystkich wersjach językowych Wikipedii, ale też trafiać do materiałów edukacyjnych, krajoznawczych czy turystycznych. A jedno z nich odniosło też już sukces międzynarodowy – fotografia dawnej łódzkiej elektrowni wykonana przez Mariana Naworskiego zdobyła szóste miejsce w finale największego konkursu fotograficznego na świecie – Wiki Loves Monuments! ●

» Latarnie morskie w Polsce

W ciągu dwóch tygodni podkaster Borys Kozielski pokonał 2376 kilometrów polskiego wybrzeża, odwiedził 17 polskich latarni morskich, rozmawiał z ich kustoszami, opiekunami i sympatykami. W efekcie powstała bogata multimedialna dokumentacja tych nadmorskich budowli – 7 godzin podcastów z wywiadami, 11 filmów i 132 fotografie, często wykonane w miejscach normalnie niedostępnych dla zwiedzających. Całość daje odbiorcom możliwość poznania polskich latarni morskich, ich codziennego funkcjonowania, architektury czy urządzeń.

To część większego projektu Podkasty dla Wikipedii, dzięki któremu Wikipedia zostanie wzbogacona o materiały audio z różnych dziedzin. Bo wiedza to nie tylko tekst hasła encyklopedycznego. ●

Wspieramy społeczność wikimedian

Wikipedia nie jest tworzona indywidualnie, powstaje dzięki wspólnej pracy społeczności. Każdego miesiąca ponad 4000 aktywnych użytkowników pisze i rozbudowuje hasła, sprawuje nad nimi opiekę techniczną i redakcyjną, weryfikuje dane, gromadzi i dodaje ilustracje. Praca nie ustaje również w innych projektach Wikimedia – m.in. w wielojęzycznym Wikisłowniku, w bibliotece ebooków Wikiźródła czy w kolekcji multimedialnych Wikimedia Commons. Nikt nie dostaje za nią wynagrodzenia, edytorki i edytorzy są wolontariuszami, poświęcają swój czas z pasji i wiary w to, że każdy zasługuje na darmowy dostęp do wiedzy. Bez tej społeczności wikimedian projekty nie mogłyby trwać i rosnąć. Dlatego jako organizacja przykładamy ogromną wagę do naszego programu wspierania rozwoju i motywacji naszych wolontariuszy.

» Złoty i konferencje – więcej wiedzy, umiejętności i współpracy

Zawodowy fotograf, Andrzej Błaszczak, pokazuje kolejne slajdy ze zdjęciami miejscowości, wyjaśniając techniczne usterki każdej z fotografii. Na sali znajduje się kilkadziesiąt wikimedianek i wikimedian. Na prezentację prelegenta publiczność żywo reaguje – komentuje, dopytuje, dzieli się uwagami. To szkolenie *Zdjęcia w Wikipedii – najczęstsze błędy okiem zawodowego fotografa* przeprowadzone w ramach Złotu Zimowego, ogólnopolskiego spotkania społeczności wikimedian, zorganizowanego w dniach 16–18 stycznia w Rochnej pod Łodzią. Tradycja Złotów Zimowych sięga 2005 roku, kiedy to w Chorzowie odbyło się kameralne spotkanie wikipedystów. Tegoroczny złot to już spore wydarzenie. Uczestniczyły w nim 53 osoby, które mogły wziąć udział aż w osiemnastu punktach programu – wykładach, dysku-

sjach i warsztatach, a także w intensywnym szkoleniu z edytowania wielojęzycznej bazy wiedzy – Wikidanych. Oraz... w wieczorze ze specjalną wiki-grą planszową! Złot Zimowy to tylko jeden z trzech zorganizowanych przez nas ogólnopolskich spotkań społeczności w 2018 roku. W Katowicach odbyła się też Konferencja Wikimedia Polska, a w Łodzi – Źródłostów, kameralny złot edytorów Wikiźródeł i Wikisłownika. Spotkania te, złożone z warsztatów, szkoleń, wykładów, paneli dyskusyjnych, umożliwiają wolontariuszom rozwój umiejętności, organizowanie wspólnych projektów, dzielenie się wiedzą. Wspierają też wspólną pracę techniczną i merytoryczną. Dzięki nim osoby tworzące Wikipedię i projekty siostrzane wiedzą więcej, są lepiej zmotywowane i potrafią skuteczniej pracować razem. ●

78% uczestników naszych złotów potwierdza, że pomogły im one zwiększyć wiedzę o projektach Wikimedia.

205 osób wzięło udział w organizowanych przez nas spotkaniach na żywo.

78% uczestników naszych złotów zgadza się z twierdzeniem, że zdobyły wiedzę wykorzystaną w praktyce przy rozwijaniu projektów Wikimedia.

W 2018 roku zorganizowaliśmy trzy ogólnopolskie i pięć lokalnych spotkań wikimedian na żywo.

83% twierdzi, że dzięki złotom czuje się bardziej zmotywowana do edytowania.

» Granty dla twórców projektów Wikimedia

Jacek Halicki wykonał kilkanaście tysięcy zdjęć dla Wikipedii. Fotografuje zabytki, przyrodę, ale też urządzenia czy przedmioty codziennego użytku. Tysiące jego fotografii zostało w Wikipedii wyróżnionych za wysoką jakość, wiele przyniosło mu zwycięstwo w wikipediowych konkursach fotograficznych. W 2018 roku Jacek chciał wykonać fotograficzną dokumentację encyklopedycznych budynków na Dolnym Śląsku. Budynków, które nadal nie miały żadnych lub dobrej jakości zdjęć w Wikipedii. Jednak dotarcie autem do wszystkich niesfotografowanych obiektów wiązałoby się ze sporymi wydatkami.

Wikipedystka o nicku Loraine znana jest ze znakomitych haseł – 135 z nich społeczność Wikipedii wyróżniła za wysoką jakość. W 2018 roku edytorka chciała uzupełnić brakujące artykuły z historii Rosji, potrzebowała jednak angielskich źródeł, drogie i trudno dostępne.

To tylko dwie z dwudziestu dwóch osób, którym w 2018 przyszedł z pomocą nasz program Wikigrantów. W jego ramach wolontariusze projektów Wikimedia mogą otrzymywać refundację zakupu źródeł, kosztów wykonania dokumentacji fotograficznej, skanowania dokumentów czy wypożyczenia niezbędnego

Szynobus Pesa SA135 na wiadukcie w Lewinie Kłodzkim, zdjęcie pozyskane w ramach programu Wikigrantów

sprzętu. Dzięki stosunkowo niewielkiemu wsparciu (średnia wysokość grantu to 187 zł) możemy pomóc osobom tworzącym Wikimedia w realizacji ich edycyjnych planów, stworzyć warunki, w których Wikipedia i inne projekty mogą skorzystać z ich wiedzy i umiejętności.

Złożenie wniosku jest niezwykle łatwe, a decyzja, podejmowana przez komisję doświadczonych i zaufanych wikimedian jest szybka i sprawna. Dzięki temu program jest przyjazny i pozwala uzyskać wsparcie bez nadmiaru biurokracji.

Dzięki programowi Loraine napisała, uzupełniła i zweryfikowała ponad 100 artykułów w Wikipedii, a Jacek wzbogacił zasoby multimedialnej wirtualnej encyklopedii o 650 fotografii, którymi zilustrował 255 haseł. A to tylko rezultaty pracy dwojga grantobiorców z 2018 roku! ●

Wikigranty w 2018 roku

Sięgamy dalej!

Każdy może współtworzyć Wikipedię. Ale nie każdy o tym wie. Co więcej czytelnicy, którzy korzystają z niej każdego dnia rzadko znają dobrze jej zasady i zalecenia oraz rozumieją, jak ona działa. Dlatego podejmujemy działania popularyzatorskie, zwiększające wiedzę o projektach Wikimedia oraz o wolnych licencjach i prawie autorskim w ogóle. Projekty te mogą mieć formę warsztatów, edytonów i szkoleń, prowadzonych samodzielnie lub z instytucjami, ale też kampanii informacyjnych i odpowiadania na bieżące zapytania medialne.

» Zwiększamy świadomość prawa autorskiego i wolnych licencji

Zależy nam, by Internet był wolny i by przestrzegano w nim prawa autorskiego, a działania na rzecz poprawy otoczenia prawnego, szczególnie w prawie autorskim, stanowiącym o naszej wolności i możliwej skali działań, są wpisane w podstawy naszego funkcjonowania jako organizacji. Dlatego też, w roku 2018 wypowiedzieliśmy się w kwestiach związanych z reformą dyrektywy w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym, zarówno w mediach jak i poza nimi. Gdy społeczność polskojęzycznej Wikipedii zdecydowała o zaciemnieniu okrętu flagowego wolnej wiedzy na 24 godziny, pokazując niejako, jak wyglądać może Sieć w przyszłości, byliśmy gotowi do komentowania i objaśniania sytuacji z punktu widzenia ruchu Wikimedia. Podobnie we wrześniu, tuż przed głosowaniem dyrektywy, dostarczaliśmy komentarze mediom tradycyjnym i społecznościowym. Wspólnie z Centrum Cyfrowym zorganizowaliśmy również kon-

kurs edycyjny w ramach akcji „Internet jest dla ludzi”. W trakcie tej akcji edycyjnej wolontariusze pisali i rozbudowywali artykuły z zakresu prawa autorskiego, by Wikipedia była wiarygodnym i rzetelnym źródłem wiedzy również w tej, popularnej wtedy, dziedzinie. Stanowisko ruchu Wikimedia w sprawie możliwej rekomercjalizacji domeny publicznej wyłuszczyliśmy w sygnowanym przez organizacje otwartościowe liście do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W grudniu wzięliśmy udział w debacie na temat możliwych skutków nowej dyrektywy prawnoautorskiej, prezentując nasze stanowisko równoległe z opiniami prawników i organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Nasłuchujemy tego, co dzieje się w rozwiązaniach prawnych wpływających na wolność wiedzy poprzez współfinansowanie działalności grupy Free Knowledge Advocacy Group EU, monitorującej działania Parlamentu Europejskiego. ●

» Zwiększamy kompetencje cyfrowe i uczymy edytowania Wikipedii!

Zależy nam by jak najwięcej osób mogło włączyć się we współtworzenie projektów Wikimedia i podzielić się z nimi swoją wiedzą. Dlatego każdego roku organizujemy – samodzielnie lub na zaproszenie instytucji – warsztaty, szkolenia i edytony, podczas których przekazujemy wiedzę nie tylko o technicznych aspektach edytowania Wikipedii, ale też o weryfikowaniu informacji w źródłach, korzystaniu z prac naukowych, tworzeniu opisów bibliograficznych itp. Szkolenia te są ważne nie tylko dla poszerzenia grona osób tworzących Wikipedię, ale też dla zwiększenia kompetencji cyfrowych i umiejętności krytycznej oceny informacji wśród osób korzystających z internetu.

W 2018 zorganizowaliśmy kilkanaście tego typu wydarzeń. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich i Katedrą Informatologii Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego zorganizowaliśmy serię spotkań i szkoleń zachęcających środowisko bibliotekarskie (a więc ekspertów od wyszukiwania informacji i katalogowania, zawodowych przewodników po wiedzy i źródłach) do uzupełniania brakujących przypisów w Wikipedii w ramach akcji #lib1Ref – jeden bibliotekarz, jeden przypis. Pokazywaliśmy też studentkom i studentom jak edytować Wikipedię (w tym grupie aż 80 osób z Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego). Wraz z Ambasadą Szwecji w Polsce zorganizowaliśmy akcję uzupełniania haseł o szwedzkich

230 nowych zarejestrowanych użytkowników dzięki szkoleniom i edytonom

89 nowych artykułów Wikipedii stworzono podczas warsztatów i edytonów

305 osób uczestniczyło w naszych szkoleniach i edytonach

133 artykuły poprawione w ramach akcji 1Lib1Ref w Polsce

pisarkach, w ramach polskiej edycji „WikiGap” (czyli inicjatywy szwedzkiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, mającej na celu dodawanie do Wikipedii brakujących biogramów kobiet). Skierowane do środowiska akademickiego szkolenie z Wikipedii było też częścią międzynarodowej konferencji „Ethnology Without Borders” organizowanej przez Katedrę Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego. To ostatnie było częścią szerszego projektu EtnoWiki, w ramach którego od kilku lat włączamy antropolożki i antropologów we współtworzenie projektów Wikimedia.

A to tylko część z kilkunastu zorganizowanych przez nas szkoleń i edytonów. To, co łączy je wszystkie to fakt, że podczas ich przeprowadzania i organizacji mogliśmy liczyć na dużą aktywność naszych wolontariuszy. To w większości oni byli ekspertami i trenerami i pokazywali radość tworzenia Wikipedii. Dziękujemy! ●

Zmieniamy się jako organizacja

Rok 2018 był dla nas rokiem intensywnych zmian w wielu obszarach.

Największą zmianą była zmiana na stanowisku prezesa – pełniącego tę funkcję od dekady Tomasza Ganicza zastąpił dotychczasowy wiceprezes, Michał Buczyński. Dodatkowo o reelekcję nie ubierało się dwóch członków zarządu – Jarosław Błaszczak i Tomasz Skibiński. Powitaliśmy za to w naszym gronie debiutujących we władzach Piotra Gackowskiego, Jacka Finka-Finowickiego i Pawła Marynowskiego. W kolejnych miesiącach pracowaliśmy więc tak, by wykorzystać świeże pomysły i energię nowych członków zarządu i nowego prezesa, bez utraty dorobku i wiedzy poprzedników.

Zmienił się też nasz zespół pracowniczy. W smutnych okolicznościach, po nagłej śmierci Krzysztofa Machockiego, naszego rzecznika prasowego i pełnego pasji opiekuna projektów edukacyjnych, zmieniła się osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami. A w związku z rozwojem naszego programu współprac instytucjonalnych, do działu GLAM dołączyła kolejna specjalistka od pozyskiwania zasobów muzeów, galerii, bibliotek i archiwów.

Zmienił się też nasz model finansowania – po raz pierwszy pozyskaliśmy roczny grant celowy od Wikimedia Foundation, co wiązało się z przejściem na nieco inny model raportowania i planowania, ale umożliwiło rozwój strategiczny organizacji.

Wszystkie te zmiany były dla nas punktem wyjścia do bliższego przyjrzenia się sobie i zadania pytań o to, co jest dla nas najważniejsze, jak chcemy pracować i czy nasz model organizacyjny oraz sposób zarządzania pozwalają nam w pełni wykorzystać nasze możliwości.

Pomógł nam w tym audyt organizacyjny. Doświadczona audytorka przeprowadziła 84 godziny ustrukturyzowanych wywiadów z naszymi władzami (obecnej i poprzedniej kadencji), członkami i pracownikami, rozmawiając łącznie z 28 osobami zaangażowanymi w działalność Wikimedia Polska. Przejrzała też naszą dokumentację i przyjrzała się procesom. Dodatkowo przeprowadziła warsztaty SWOT i Misja w modelu Ashridge. Dzięki temu poznała dobrze nasze zasoby i obszary, które wymagają zmiany i pomogła nam lepiej wyrazić nasz cel. Rezultatem jest raport wraz z rekomendacjami, które pomogą nam rozwijać się jako organizacji. A przeprowadzone warsztaty są punktem wyjścia do przygotowania strategii, która pozwoli nam wytyczyć ścieżkę na przyszłość.

To dopiero początek zmian (wdrażania rekomendacji, przygotowania i implementowania strategii), które będą wymagać od nas wzmożonej pracy. Najważniejsze jest dla nas, aby odbywała się ona w zgodzie z naszymi wartościami – w sposób transparentny i w bliskiej współpracy z naszą społecznością wolontariuszy i darczyńców. W końcu to oni i ich zaangażowanie w misję działania na rzecz wolnego dostępu do wiedzy dla każdego człowieka są naszym najcenniejszym zasobem. Dziękujemy, że jesteście z nami! ●

Plany na 2019 rok

W 2019 roku będziemy kontynuować naszą pracę na rzecz zwiększenia dostępu do wiedzy. Nasze działania będą obejmować cztery główne obszary:

» Pozyskiwanie treści

Codziennie miliony ludzi sięgają do Wikipedii w poszukiwaniu wiedzy. Dlatego ważne jest, żeby wiedza ta była aktualna, wiarygodna i obejmowała wiele obszarów tematycznych. Aby się do tego przyczynić, będziemy nadal organizować konkursy i akcje edycyjne, mające na celu gromadzenie nowych i poprawę istniejących haseł. Szczególny nacisk będziemy kłaść na jakość m.in. poprzez organizację Miesiąca Wyróżnionego Artykułu.

Zależy nam, żeby Wikipedia pozwalała swoim czytelnikom zapoznać się z najciekawszymi

i najlepszymi obiektami z polskich instytucji kultury. Dlatego będziemy kontynuować nasz program współpracy z galeriami, bibliotekami, archiwami i muzeami.

Aby wspomóc dobrą dokumentację polskich zabytków, zorganizujemy konkurs Wiki Lubi Zabytki, polską edycję międzynarodowej akcji Wiki Loves Monuments.

W ramach tych wszystkich działań planujemy wzbogacić projekty Wikimedia o łącznie około 13000 plików i 3000 nowych lub rozbudowanych haseł. ●

» Wsparcie społeczności

Projekty Wikipedia powstają dzięki mrówczej pracy tysięcy wolontariuszy. To im zawdzięczamy nowe zasoby, to oni sprawują nad nimi opiekę redakcyjną, a w niektórych przypadkach również techniczną. Dlatego będziemy działać na rzecz wsparcia tej społeczności, jej pomysłów i projektów. Kontynuując program

grantów na zakup źródeł dla wolontariuszy, wspierając ich w nawiązywaniu współpracy oraz rozwoju wiedzy i umiejętności. A nadchodzące osiemnaste urodziny polskiej Wikipedii będą znakomitą okazją, żeby symbolicznie podziękować tym wszystkim, którzy współtworzą ją prawie od jej początków. ●

» Wyjście na zewnątrz

Choć Wikipedię zna niemal każdy, wciąż nie wszyscy wiedzą, że mogą ją współtworzyć. Dlatego dużą część naszej działalności w 2019 będą stanowiły warsztaty, szkolenia i edytory organizowane dla różnych środowisk (w tym osób powiązanych z bibliotekami czy uczelniami). Dołączymy też

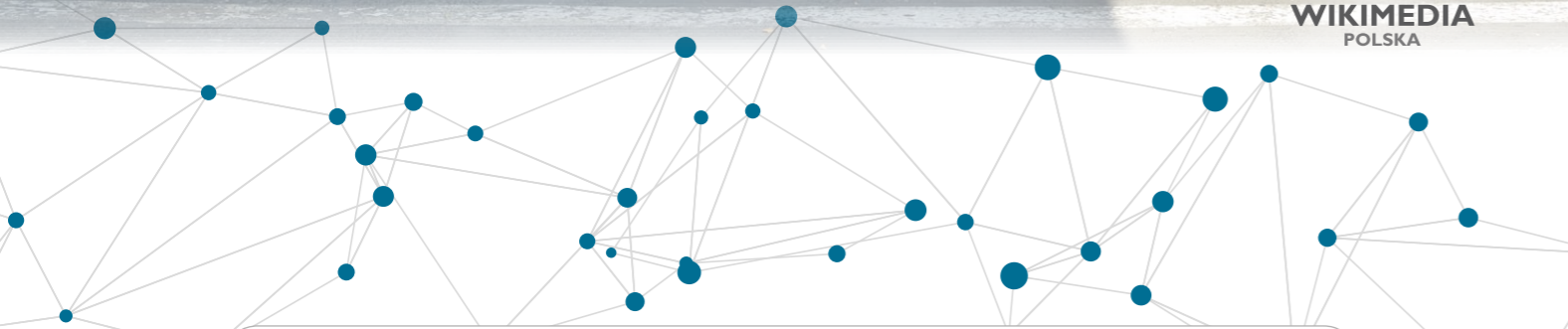
do międzynarodowej akcji pisania o artystkach – Art+Feminism. Wykorzystamy również nadchodzące osiemnaste urodziny Wikipedii jako okazję do spotkania się społeczności z naszymi czytelnikami, darczyńcami, do podsumowań i planów na przyszłość. ●

» Rozwój organizacyjny

Ostatni rok był dla nas czasem dużych zmian – zmienił się skład zarówno naszego zespołu pracowników, jak i samego zarządu. Ten czas wykorzystaliśmy do przyjrzenia się sobie – audyt organizacyjny pomógł nam zobaczyć

nasze słabe i mocne i mocne strony. 2019 to czas dalszego wprowadzania rekomendacji audytorki, w tym najważniejszej z nich – stworzenia strategii, która pomoże nam rozwijać organizację w przyszłości. ●

Uczestnicy i uczestniczki Konferencji Wikimedia Polska 2018 w Katowicach

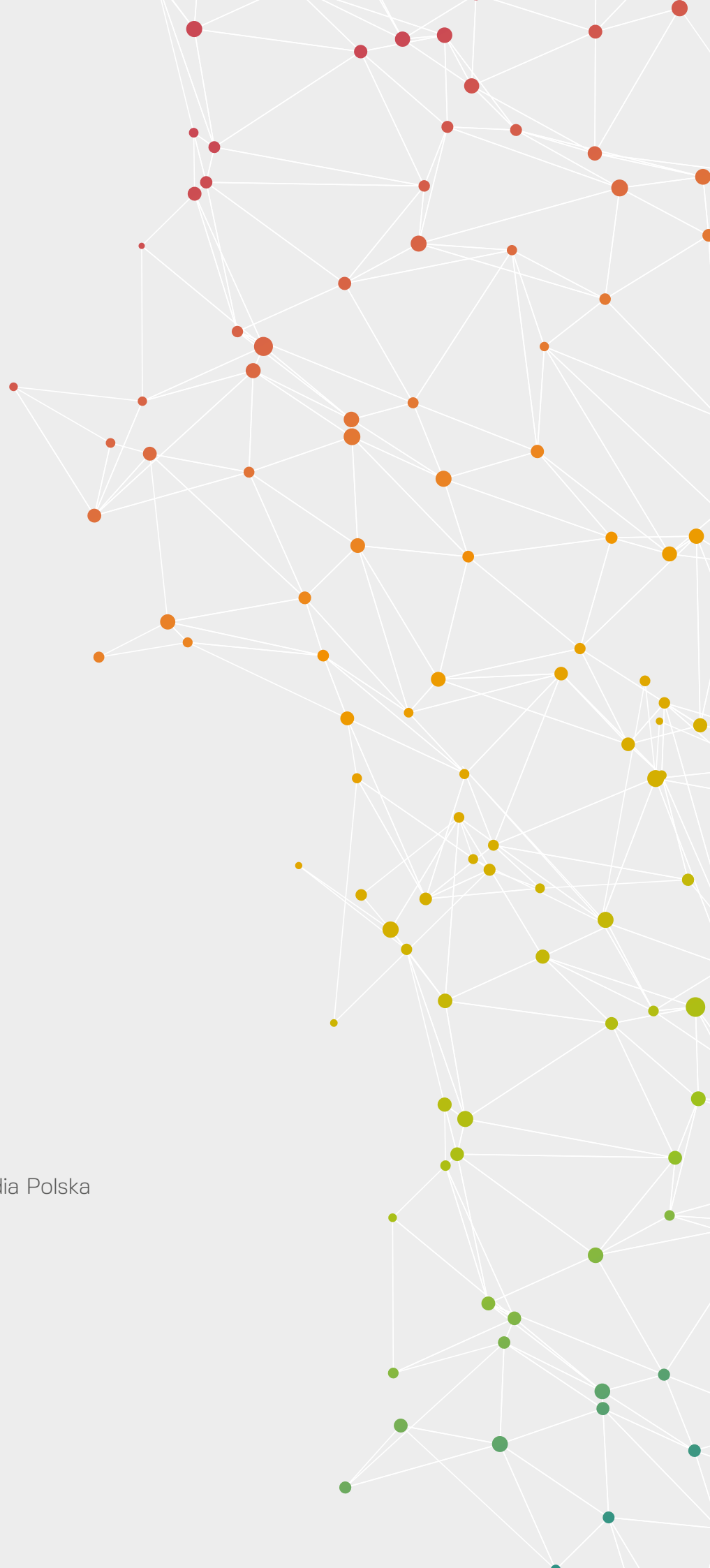
- Redakcja:**
Natalia Szafran-Kozakowska
Ludmiła Pilecka
- Zawartość merytoryczna:**
Natalia Szafran-Kozakowska
Michał Buczyński
Marta Moraczewska
Wojciech Pędzich
Celina Strzelecka
- Projekt graficzny i skład:**
Marek Kozakowski
- Zdjęcia i grafiki – informacje o autorach i licencjach:**
- Strona 1:
Aida Kadripahic for Wikimedia Deutschland e.V., Wikimedia Commons, CC-BY-SA 4.0
 - Strona 2 (od góry):
Daniel Malecki, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
Krzysiu, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
Wojciech Pędzich, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
VGrigas (WMF), Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
Aida Kadripahic for Wikimedia Deutschland e.V., CC BY-SA 4.0
Daniel Malecki, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
VGrigas (WMF), Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
Paweł Zienowicz, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
Robert Drózd, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
 - Strona 4-5 (na środku):
Blanca Flores, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
 - Strona 5:
Mateusz Kostka, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
 - Strona 6:
Adam Burakowski, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
 - Strona 7 (od góry):
Narcyz Witzak-Witaczyński, domena publiczna
Autor nieznan, domena publiczna
 - Strona 8 (od góry):
Muniorek1983, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
Marian Naworski, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
 - Strona 9 (od góry):
Aneta Pawska, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
Jacek Halicki, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
Tomasz Lerczak, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
 - Strona 11
Jacek Halicki, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
 - Strona 13
Celina Strzelecka, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
 - Strona 16
Wojciech Pędzich, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
- Więcej informacji o licencjach:
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>

Publikacja ufundowana ze środków pozyskanych z 1% podatków

Nasza praca nie byłaby możliwa bez instytucji i organizacji, które z nami współpracowały. Dziękujemy m.in.:

STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY
POLSKICH

Stowarzyszenie Wikimedia Polska
ul. Tuwima 95, pok. 15
90-031 Łódź

KRS: 0000244732
NIP: 728-25-97-388

zarzad@wikimedia.pl
biuro@wikimedia.pl

wikimedia.pl
f: WikimediaPolska